

Webové služby. Identifikácia, autentizácia a autorizácia

Martin Stančík <stancik@fi.muni.cz>

Centrum výpočetní techniky
Fakulta informatiky
Masarykova univerzita

11. november 2011

- 1 Webové služby
- 2 Web 2.0
- 3 Identifikácia, Autentizácia, Autorizácia
- 4 Autentizačné protokoly
- 5 Moderné spôsoby autentizácie

- Všetko je na webe
- Záplava rôznych aplikácií a informácií
- Nechcem všetko zverejňovať celému svetu
- Nutnosť autentizácie a autorizácie
- Veľa aplikácií, veľa prihlasovacích údajov
- Snaha integrovať aplikácie a komunikovať cez viaceré systémy

Čo je to služba?

- Činnosť, ktorá uspokojí našu potrebu
- Jej výsledkom je určitý efekt a nie hmotný produkt
- Je nehmotná a ďalej nedeliteľná
- Služby v bežnom živote
 - predajca
 - zákazník
 - upratovacia služba, kaderníctvo, banka, polícia
- Webové služby
 - Rovnaký význam ako obyčajná služba
 - Chce ju použiť viacero užívateľov
 - Dostupná takmer odkiaľkoľvek
 - Na svoju požiadavku chcem konkrétnu odpoveď

- Typická vlastnosť programátorov - lenivosť
- Niektoré časti sa chcú použiť na viacerých miestach
- Reakcia na zmenu správania
- Žiaden veľký systém kvôli drobnosti
- Podobný princíp ako http požiadavok
- Nezaujíma ma formát, ale obsah
- Aké sú kurzy mien, aké bude počasie?
- Web 2.0 <http://www.google.cz/ig>

Ako to funguje?

Účastníci komunikácie

Pomocou sieťových protokolov

- Poskytovateľ služby
- Klient
- Register služieb
- Publikovanie
- Vyhľadávanie
- Prepojenie

Ako to funguje?

Rozdelenie

- Veľké webové služby na princípe SOA
 - Sú v registri služieb
 - Výmena XML správ
 - SOAP, WSDL
- Vzdialené volanie služieb (RPC)
 - Vopred dohodnutý formát
 - XML-RPC
- Representational State Transfer (REST)
 - Orientovaný dátovo
 - CRUD
 - Rôzne reprezentácie zdrojov: XML, HTML, PDF

Servisne orientovaná architektúra SOA

- architektonický koncept, realizácia v podobe protokolu SOAP
- zasielanie správ
- vhodná na business prístup a zachytávanie procesov vo firme
- vytvorenie rozhrania nad aplikáciami
- zmena aplikácie neovplyvní funkčnosť systému
- flexibilita pri pridávaní nových služieb
- ESB - Enterprise service bus

Volanie vzdialených služieb RPC

- technológia umožňujúca vykonať vzdialené volanie procedúry
- nie je také voľné ako SOA, orientované na metódy
- Postup:
 - Zabalenie parametrov do vhodnej formy na strane klienta (marshalling)
 - Odoslanie balíčka serveru
 - Rozbalenie parametrov (unmarshalling) na serveri
 - Spustenie samotnej metódy
 - Výsledok sa opätovne zabalí a pošle klientovi
 - Klient rozbalí výsledok a ďalej ho spracuje
- proces výpočtu je pre klienta tzv. čierna skrinka
- proces neprebíha u klienta, čo je výhoda i nevýhoda
- XML-RPC základ pre SOAP

Volanie vzdialených služieb RPC

Príklad zaslania požiadavku

```
POST /server HTTP/1.0
User-Agent: Mozilla/5.0
Host: xmlrpc.pocasi.cz
Content-Type: text/xml
Content-length: 314
```

```
<?xml version="1.0"?>
<methodCall>
  <methodName>Weather.temperature</methodName>
  <params>
    <param>
      <value><dateTime.iso8601>20111028T16:00:00</dateTime.iso8601>
    </param>
    <param>
      <value><string>Brno</string></value>
    </param>
  </params>
</methodCall>
```

Volanie vzdialených služieb RPC

Príklad správy výsledku

```
HTTP/1.1 200 OK
Connection: close
Content-Length: 12
Content-Type: text/xml
Date: Ut, 28 October 2010 16:01:15 GMT
Server: xmlrpc.pocasi.cz
```

```
<?xml version="1.0"?>
<methodResponse>
  <params>
    <param>
      <value><string>7 C</string></value>
    </param>
  </params>
</methodResponse>
```

- je dátovo zameraný, klient-server architektúra
- Zdroje majú jednoznačne definované URI
- 4 metódy CRUD, beží na protokole HTTP(GET/POST)
- umožňuje cache, je bezstavový(potreba zaslať všetky parametre)
- tzv. Query parametre pre filtrovanie výsledku
- možnosť použitia metód XML, JSON, RSS a ATOM
- `http://developers.facebook.com/docs/reference/rest/status.get`
- `https://api.facebook.com/method/status.get?uid=609152564&limit=1`

GET /statuses/user/timeline/uid.xml Host: twitter.com

- webové služby v praxi
- vytváranie obsahu
- štítkovanie
- komentáre
- agregácia
- otvorenosť
- paranoia z možného sledovania užívateľa

- Really Simple Syndication
- nemožnosť sledovať všetko
- pravidelný odber obsahu (v praxi 5-10 min. po zverejnení)
- RSS vie čítať už takmer všetko (REST), dektopové i webové aplikácie
- <http://www.google.com/reader/>

Na webe nie je možné byť anonymný

- dnes sa nepracuje len z jedného miesta
- aplikácie uchovávajú citlivé údaje
- užívatelia chcú mať vopred prispôsobený obsah, napr. lunchtime.cz
- webový "desktop"
- ako server zistí kto som

- neznáma entita sa stáva známou
- užívateľ sa voči autorite preukazuje svoju identitu, tá ju však neoveruje
- identifikačné preukazy, OP, pas, číslo zdravotného poistenia...
- na webe je to meno, prezývka, IP adresa, session

- overenie identity, či sa jedná naozaj o ňu
- overí sa platnosť OP a držiteľ porovná s osobou, ktorá ju predkladá
- v počítačovom prostredí je možností overenia identity viacero
 - nejaká forma hesla (PIN, SMS kód, tajný kľúč)
 - čítačka kariet
 - biometrické údaje
 - čo by identita mala vedieť, captcha, fotky priateľov, diplom???

- overenie, či identita má oprávnenie uskutočniť nejakú akciu
- ak je človeku menej ako 18 rokov nemožno mu predať alkohol
- študent nemá oprávnenie si zadať známku do svojho predmetu
- aplikácie majú rôzne stupne ochrany, a užívatelia rôzne oprávnenia

- keď chcem používať aplikáciu musím mať na ňu patričné oprávnenie
- oprávnenie nie je trvalé a môže sa časom meniť
- na niektoré úkony potrebujem viacúrovňový stupeň ochrany
- autentizácia sa overuje na základe dát od užívateľa
- autorizáciu zväčša overuje samotná služba, aplikácia

Session autentizácia

- server si uloží poznatok, že je užívateľ prihlásený do cookie
- server následne už len kontroluje platnosť cookie
- každá cookie má nejaký timeout, po ktorej sa treba znova prihlásiť

Prihlaďte se prosím účtem **SEZNAM**

Jméno: @seznam.cz ▾

Heslo:

pamatovat si mě na tomto počítači - (?)

Přihlásit se pomocí:

 Seznam účtu

 OpenID

- [Získat zapomenuté heslo](#)
- Nemáte účet na Seznam.cz? [Založte si ho!](#)
- Pokud se Vám nedaří přihlásit se přes SSL [klikněte sem](#)
- Přepnout Email na: [SSL verzi](#)

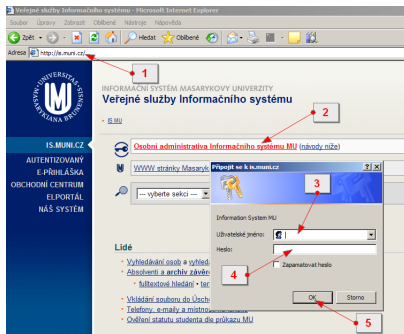
Email nyní i v mobilu

Nejpopulárnější emailová pošta na českém internetu, která obsahuje 6,3 milionu aktivních schránek. Nyní máte své emaily pořád u sebe!

Basic autentizácia

- vyskakujúce okno pri prístupe na chránenú oblasť
- server si uchováva úspešnú autentizáciu a pri ďalšom prístupe nevyžaduje prihlásenie

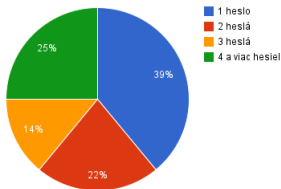

Moderné spôsoby autentizácie

Motivácia

- veľa používaných aplikácií
- veľa identít (užívateľských mien) i hesiel
- nemožnosť si pamätať hesla vedie k ich "ukladaniu"
- obmedzenie aplikácie na konkrétnu osobu je takmer nemožné, lebo 1 osoba má viac mailov

Počet používaných hesiel na Internete

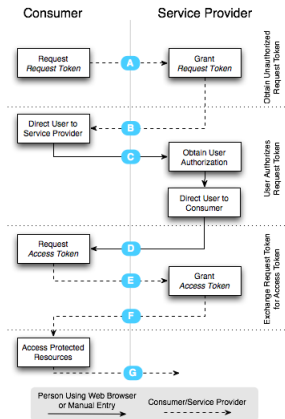

- protokol pre bezpečné zabezpečenie API autentizácie
- citlivé prihlasovacie údaje sa predávajú len medzi užívateľom a poskytovateľom služby (SP)
- tretie strany pristupujú k dátam užívateľa bez vedomia hesla
- aplikácia si vyžiada od poskytovateľa (service providera) dočasný token a zašle ho s užívateľom sa k SP prihlásiť
- po prihlásení u SP je užívateľ presmerovaný späť k danej aplikácii
- aplikácia už môže pristupovať k užívateľským dátam na základe API poskytovateľa

OAuth

Ako protokol funguje

OAuth Authentication Flow

- užívateľ je registrovaný u tzv. poskytovateľa identit (IdP)
- univerzálny -i akákoľvek služba požadujúca prihlásenie
- otvorený -i zadarmo plne dostupná špecifikácia
- decentralizovaný -i možnosť registrácie u viacerých IdP
- len overenie užívateľa a poskytnutie schválenej informácie o ňom
- užívateľ zadá ako prihlasovací údaj svoje OpenID, na základe ktorého je presmerovaný na svojho IdP s požiadavkou prihlásenia a poskytnutia informácií o užívateľovi
- po prihlásení u IdP je opäť presmerovaný k poskytovateľovi služieb SP

Rozdiely medzi OpenID vs. OAuth

OpenID

- definuje protokol, výmenu a rozsah informácií
- distribuovaný systém, nezáleží na poskytovateľovi identít
- dôraz je na užívateľovi
- overuje užívateľa a poskytuje o ňom informácie

OAuth

- definuje len protokol, výmena informácií je už cez API poskytovateľa
- autentizácia len voči konkrétnej službe pre prístup k API
- dôraz na službe
- overuje užívateľa a pristupuje cez API v jeho mene

- Single Sign-On (SSO)
- funguje na podobnom princípe ako OpenID
- projekt konzorcia Internet2
- poskytuje overené údaje, väčšinou z akademického prostredia
- poskytovatelia identít (IdP) i služieb sú často v národných federáciach

- užívateľ, ktorý chce pristupovať k chránenej časti služby u SP je presmerovaný k svojmu domovskému IdP a po prihlásení je opäť presmerovaný k SP s už požadovanými informáciami o užívateľovi
- SP nemusí vedieť ku ktorému IdP užívateľa presmerovať, preto sa môže obrátiť na službu WAYF (Where Are You from), ktorá udržiava všetkých poskytovateľov identít, z ktorých si užívateľ môže vybrať
- v ČR federáciu eduID.cz prevádzkuje Cesnet. V ostrej prevádzke je od 1. 1. 2009
- <http://edudid.cz/>
- <https://odevzdej.cz/>
- <http://www.lupa.cz/clanky/shibboleth/>

- nový poskytovateľ OpenId v ČR od 26. 10. 2010
- overovanie užívateľov: e-mail, SMS, klasická pošta
- dokonca fyzické overovanie pri citlivejších dátach
- užívateľ môže určiť, ktoré dáta o sebe predá ďalej
- spôsob prihlásenia môže určiť aj konkrétna služba
- <http://www.mojeid.cz/>

